

Vámos Miklós

Jánoska és a Farkas

Vámos Miklós

Jánoska és a Farkas

átírt változat, 2019

ATHENAEUM

© Vámos Miklós, 2019

Első megjelenés: *Utazások Erotikában – ki a franc az a Goethe?* címmel,
2007, Ab Ovo.

Minden jog fenntartva.

Kiadta az Athenaeum Kiadó,
az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
1086 Budapest, Dankó u. 4–8.
Telefon: 1-235-5030
www.athenaeum.hu
www.facebook.com/athenaeumkiado

ISBN 978 963 293 880 6

Felelős kiadó: Szabó Tibor Benjámin
Felelős szerkesztő: Besze Barbara
Szerkesztette: Peiker Éva
Műszaki vezető: Drótos Szilvia
Borító: Földi Andrea
Nyomdai előkészítés: Tóth Viktor

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2019-ben
Felelős vezető: Vadász Katalin igazgató

*Minden nagy elválásban ott az örület csirája; vigyáznunk kell,
hogy meggondoltan keltsük életre és neveljük föl.*

Johann Wolfgang von Goethe

Kár. Kár. Túl késő.

Ludwig van Beethoven (utolsó szavai)

Mehr Licht! [Több fényt!]

Vagy:

Me' lischt! [Mai német nyelven: Man liegt!
Arra célozhatott, hogy kényelmetlen az ágya.]

Vagy:

Gyere ide kicsim, és add a kezed!

[Lányát, Ottilie-t kérte.]

Johann Wolfgang von Goethe (utolsó szavai)

1.

Mi olyan nagyon jó abban, hogy egy voltaképp idegen nőszemélybe bedugjuk a krámert? E kérdést dr Mester János (azaz Jánoska), egy komoly, középkorú értelmiségi tette föl magának. Immár nem először. Ezúttal az autójában. Tudta ő, hogy bráner a hivatalos neve, ám kamaszkorában rosszul értette, azóta megtartotta magának így. Krámer, csak azért is. Krámer kontra Krámer.

Dr Mester János (a dr mögé sosem tett pontot) Berlinbe indult, 2006 szeptemberének elején. Egy teljes hónapra. Fizetés nélküli szabadságot kért a szerkesztőségben, ahol hibajavítóként (korrektor) maszekolt. Munkaszerződése szerint olvasószerkesztőként. Ha nem adják, boldogan fölmond. Épp elegendet kotlott az újságírók szövegein. Javítani a másét ócska meló.

Egy hónap. Végtelen hosszúságú idődarabnak tetszett, amelyet kiszaggathat rendes, magyarországi életéből. Ve-
gyes érzésekkel. Nem több a jó, mint a rossz. Nem több a rossz se, mint a jó.

Az ötödik emeleti ablakból integetett a családja, azaz a kislánya meg a kislánya, Sanyika és Jucika. Meg a felesége, Alexa. Csak Palika, a nagyfia hiányzott. Hármás oltárkép, kopott fakeretben. Jánoska visszaintett, dudált picit, majd

gázt adott, egy másodpercre Niki Laudának érezte magát, csikorgó kerekkel fordult rá a főútra. Megnyomta a kilométer-számláló gombját, s azt dünyögte: Gyerünk!

Sóhajtott. Figyelmét visszafordította arra a nőre, aki miatt az iménti kérdés megfogalmazódott benne. Előtte lépett ki a ház kapuján. Kedves szomszéd. Köszönő viszonyban voltak. Most a nő észre se vette. Jánoska, miután eljátszotta a melegszívű férj és családapa szerepét, lelassított, hogy minél tovább szemlélhesse a szomszédasszony – inkább lány – farjátékát. Talán a magas sarkú papucs tette, hogy a dombok a szokásosnál is elszántabban páternosztereztek föl-le a vajszínű vászonnadrágban, melynek vékony anyagán tisztán áttetszett a tanga.

A töredezett betonösvényen és harmincas évei elején járt a célpont, aki vélhetőleg már az általános iskola felső tagozatában elsajátította a lépéstechnikát, amelytől a hímek gyorsabban veszik a levegőt.

Jánoska a kanyarban utoléri – ide a családja már nem láthat el –, rádudál. A nő hökkenten néz oda, mire fölocsúdna, ő a karjánál fogva behúzza a kocsiba, a kis park mögé siklik az autó, a gesztenyefák takarásába, ahol minden megtörténik, ami férfi és nő között egyáltalán lehetséges – kár, hogy csupán képzeletben. A valóságban ring a nő, ring előre a maga útján. Jánoska hármasba kapcsolt.

A célpontok tudják, mit gerjesztenek a férfinépben, nem bánják, sőt. Ha rájuk bizonyítod, tagadják. Dehogya is a pasik miatt hordunk tangát, a saját kedvünkért, hogy még dögösebbnek érezhessük magunkat! Nem azért teszünk ki a derekunkat, hogy bámuljátok, ó, nem, hanem mert így esik jól. Nem azért terjedt el újabban az a fajta női nadrág, melyből leüléskor kötelezően napvilágra csusszan

a tanga felső része (a bálnafarok formáját rajzolva a fenékre), hogy a férfiak nyeldekkeljenek, franckarikát, pusztán csak ez a divat.

Jánoska odavan, ha egy ilyen bálnafarokra pillant, reméli, viselője sokáig üldögél neki háttal. Abban is bízik, hogy az ilyen seggek közelében rendszerint megtalálható alfa hím – kigyúrt test, borotvált tarkó, vad tetkók – nem veszi észre, hogy valaki a csaját stíröli.

Berlin messze van, kocsival egy nap alatt embert próbáló erőfeszítés, akár így, akár úgy. Az „így” Prága–Drezda, a régi, bevált haladási irány, a szocializmusban sokáig ez volt az egyetlen lehetőség, ha az endékába tartott a magyar utazó. Kilométerben ugyan rövidebb, kilencszázkeves, de tartamban hosszabb, ha beszorulsz a Teplice körüli borzalmas utakon a csúcsforgalomba, az örökös építkezésbe vagy egy balesetbe. Márpedig ilyen hosszú vezetéskor valamelyik elkerülhetetlen. Az „úgy” Ausztria keresztzése, Bécs–Linz–Passau, onnan föl északnak, Regensburg–Drezda–Berlin. Majdnem ezerháromszáz, de végig a megbízható osztrák és német autópályák. A volt keletdajcs szakaszon sokhelyütt még a Hitler által építettek, melyeket Walter Ulbricht idejében toldozgattak, az egyesülés óta foltozgatnak, mindenesetre jobbak, mint Szlovákiában és Csehországban.

Talán mégis a repülőt kellett volna választani. De a jegyet nem fizetik, plusz akkor nem autózhatna más városokba. Márpedig sok terve volt. A könyvén nagyot lendít, ha Goethe nyomába eredhet. Pontosabban Goethe nőinek nyomába.

Már régen elhagyta kívánatos szomszédnőjét, ám a lelkében vitte magával. Popsiját. Hosszú combját és láb-

szárát, melynek alsó harmadát gyakran még zord időben is födetlenül hagyta a nadrág. Enyhén szögletes vállát, a finoman belevágó melltartópertlikkel. Többnyire fekete fehérneműt viselt, ami tulajdonképpen képzavar. A szomszéd nő melléről még nem volt szó, járás közben az a kettő rengett. Inkább ringott. De – a hátsókkal ellentétben – azonos ritmusban. A bal oldalin bors nagyságú sötét anyajegy. Jánoska örömmel megtapintotta volna a kisujjával azt a pöttyöt. Aranyat ér a szépség ilyesfajta picicéjével a kakaó árnyalatú bőrön – a nő nyilván buzgón szoláriumozik, fittyet hányva a bőrgyógyászok intelmeire. Azok a mellek dölyfösen szemlélték a világot, tudván, mit érnek, szívesen mutatkoztak a merész topokban (amelyeket Jánoska magában pruszliknak nevezett), vagy a félig gombolt blúzokban. Alexandra egy ízben rajtakapta a férjét, amint az íróasztalánál ülve követi tekintetével a járdán távolodó célpontot, és azt mondta: Na, ez is megcsináltatta!

Mint ahogy ők akkoriban üvegeztették be a loggiát, Jánoska azt hitte, Alexa erről beszél. Lassan esett le a tantusz, hogy a szomszéd nő a mellét csináltatta meg. Alexa nagy szakértőnek tartotta magát a plasztikai sebészet alkotta keblek terén, mióta Lia, az egyik kolléganője másodállásban egy ilyen orvosnál dolgozott recepciósként. A mellátszabatás félmilliónál kezdődik, úgy tülekednek érte, mintha ingyen volna, háromnegyed éves a várólista. Lia a világ minden kincséért se csináltatná meg valami rohadt férfi kedvéért, eszi, nem eszi, nem kap mást, különben is minden férfi olyan egy szemét! – nemrég vált. Alexa erre: Nem az a szemét, aki azt csinálja, amire vágyik, az a szemét, aki mást csinál. Mi van?! – Lia. Alexa annyiban hagyta. Nem szeretett magyarázkodni.

Azt se fejtette ki soha, hogy tulajdonképp miért olyan fontos neki a tánc. A tangó. Az argentin tangó. Ezt az egyet leszámítva, mindent elmondott a témáról. Többször. Jánoska lassacskán tangószakértőnek érezhette magát. Alszakértőnek, mert a főszakértő persze Alexa volt és maradt.

Mi jut eszünkbe arról a szóról: tangó?! – Alexa, költői kérdésnek szánva. A tanga! – Jánoska, boldogan. Toll a füledbe! – Alexa megsértődött. Jánoska lapított, azt ki se mondta, hogy neki a bolhapiac is eszébe jut.

A tangó a szenvedély művészete, így Alexa. Három perc szerelem. Rögtönzött mozdulatsor, ölelés, melyben a férfi felsőteste a motor, tőle függ a nő valamennyi mozdulata. A zene irányítja a férfit, a férfi pedig a nőt. (Nem túl feminista koncepció.) Eredetileg a fölszabadult rabszolgák összejöveteleit hívták így, ezeken a tangókon a feketék különböző tartásokban, például a fej összeérintésével erotikusan mozogtak, dobok ritmusára. Az 1880-as években alakult ki a tango orillero, a külvárosi stílus. Erkölcstelen táncnak számított, mert a férfiak a nyilvánosházakban gyakorolták a lépéseket, míg a kiválasztott nőkre váraoztak. Az egyház hamarosan betiltotta, így csak bordélyokban, eldugott helyeken, kikötőkben járták. A tangó több mint tánc – maga az élet, mondják Argentínában. Figyelni a másikra, vigyázni rá, azért mozogni, mert a társunk is mozog, azért várni, mert ő is vár. A testek néma párbeszéde, csodálatos! – Alexa órákig tudott beszélni róla.

Jánoska remélte, hogy neki nem kell tangóznia. Kamaskorában elbliccelte a tánciskolát. Megkönnyebbült, amikor kiderült, Alexának állandó partnere van. A Gabó. Snájdig, fekete hajú férfi. Kevés beszédű. Ha Alexa kér valamit tőle, általában biccent, s így szól: Jó... lehet.

Gabó nemcsak divattáncos, zenekarban is játszik, csellón, főleg persze Piazzollát. Astor Piazzolla (1921–1992) a tan­gósok Bachja. Jánoska többször láthatta Alexát és Gabót, magyarországi tangóversenyeken és más föllépéseken. Gyönyörűen siklottak. Úgy néztek egymásra tánc közben, hogy lehetetlen volt nem belegondolni, nincs-e köztük va­lami. De arra is lehetetlen volt gondolni, hogy van. Gabó hűséges volt a társához. Akit úgy hívtak, Jenő. Jenő csip­pendéllal kereste a kenyerét. Állítólag csodásan áll rajta a tanga, mondta Gabó Alexának, Alexa pedig Jánoskának.

Mindig a tangánál kötünk ki. A Wikipédia internetes lexikon szerint ágyékkötőt jelent, valamelyik afrikai nyel­ven. A Tanga-szigetek Pápua Új-Guineához tartoznak. Van ilyen nevű város is. India bizonyos részein tangának neveznek egy lovaskocsi-féleséget. Tádzsikisztánban pedig egy régi pénzt. Mindezt elhomályosította a falatnyi bugyi, melyet a világ majdnem minden táján viselnek a fölszaba­dult erkölcsű nők. Tanga internacionalizmus.

Dr Mester János hónapok óta figyelte a fölszabadult erkölcsű szomszéd nőt, aki talán megcsináltatta. Alexa szerint a plasztikázott mell úgy áll a bordák fölött, mint két odaragasztott kávéscsésze, nincs természetes lógása. Jánoska a szomszéd nő mellének ringását nagyon is ter­mészetesnek találta. Szívesen megszemlélte volna mozgá­szakat, amikor kiszabadulnak a tartó fogságából. Azon is képzelgett, milyen lehet a nőnek ott lent. Biztosan szörte­len, aki megcsináltatja a mellét, az borotválja. Vagy gyan­táztatja. Ühhhhhh, de fájdalmas lehet! – sajnálta a szom­széd nőt, nem elég a költséges műtét, még ez a macera is...

A nő arca a leltár végére maradt. Jellemző. Szőke ha­ját kleopátrára nyírta a fodrász. Dús frufruja a szemébe

lógott, pedig figyelmet érdemelt az a szempár, égkék fényével és a pillák állandó röpködésével. Mint aki semmiről nem akar lemaradni. Amikor a tekintete a másodperc tört részéig összekapcsolódott Jánoskáéval, azonnal félrekapta. Női praktika? (Nem nézek rád, hogy megbámulhass!) Az orr árnyalatnyit fitos, a végéből mintha pirinyót lecsaptak volna, negyvenöt fokos szögben. Jánoska szexinek találta. Az áll körívben végződött, kislányos benyomást keltve, rajta a függőleges felezővonal céltudatosságról vagy macacsságról árulkodott. Szép, érdekes arc. Minél tovább merengett rajta, annál jobban tetszett neki. Ilyen vagy te, öregem, alapjában véve bármelyik nőt meg tudod imádni, ha kellő időt adsz rá magadnak.

A célpont egyedül élt, a barátja kevéssel ideköltözésük után hagyta el, roskatag Skodába zsúfolta bele minden cuccát, rakodott a csomagtartóba és az utastérbe egy teljes délelőttön át. Halálosan ingerelve a nőt, aki az ablakból időnként lehajított néhány ottfelejtett holmit. Jánoska tudta, a Skoda szó (Škoda) mind csehül, mind szlovákul annyit tesz: kár. A bőrnadrágos, kopaszra nyírt Rómeó menetrendszerűen szidta a nő kurva anyját, miközben a cuccai landoltak az úttesten. Többségükért már nem volt érdemes lehajolnia. Kivételt tett a nagy, kerek ébresztőórával, melynek üvege széttörött, oldala behorpadt, s a mutatók sem úszták meg épen a zuhanást. A bőrnadrágos vizsgálgatta, majd elbődült: Nem zavar, hogy ezt még a nagyanyámtól kaptam az érettségire? Érettségi? hogy oda ne rohanjak! – sipította a felbőszült nő.

Jánoska pontosan ismerte azt a halvány rézutánzatból készült vekkert, a keletnémet óraipar remekét, élete során kettőre is szert tett. Az egyiket kamaszkorában vette oda-

kint. A másikat pedig idehaza, a Novhét téren. Ez valamivel kisebb volt, de szakasztott ugyanolyan. Pontosan mutatták az időt, ha az ember nem felejtette el fölhúzni őket, azonban németül ketyegtek, hangosan és katonásan, épp ezért vastag terítőre vagy törülközőre állította. Mi lett velük? Az eredeti, a nagy, az egyik költözéskor tűnt el, talán valamelyik hórukkos fújta meg. A második néhány év után bedöglött, s nem akadt magyar órás, aki vállalta volna a javítást. Nem ér annyit, mondták. Jánoska már bánja, hogy kidobta. Mostanára kegyesszerré vált volna, mint az endéká szocializmus emlékműve. A számlapon a felirat: UMF RUHLA. Ha kimondta, érezte a bőréen a Tübingiai-erdő leheletét.

Kívántad-e a szomszéd nőt, a tangást, a feszes nadrágban? Nem. Csak annyira, amennyire minden hím odafordul, ha kemény női far halad a közelében. A munkásosztály igen tisztelt tagjai ciccegnék is. Régebben szívtak, e jellegzetes ajakhang, melyet a levegő gyors beszippantása idéz elő, mintha kiment volna a divatból. Mi, kulturált értelmiségi férfiak, inkább csak lopva sandítunk oda. Tudjuk, nem komilfó. Nem pízsi. A nőket az eszükért illik szeretni, különben hisztériáznak. Az egyéniségük a fontos, ugyebár.

Mi volna, ha csak úgy odarohannál, bebújnál a két cici közé, azután megsimogatnád őket, mint az anyatej forráshelyét – Jánoskának egyetlen csöpp se jutott annak idején. Cirógnád a hátsó dombokat is, végül így szólnál: Köszönöm a lehetőséget! – és továbbállnál. Istenem, mennyivel becsületesebbek a kutyák. Ha találkoznak, a hím menetrendszerűen végigszaglássza a nőtényt, nyalogatja, ha kedve tartja, az békésen tűri, aztán ki-ki folytatja

útját. Nincsenek ígéreték, hátsó szándékú bókok, mellébeszélés. Az igazsághoz tartozik, hogy a kutyanők csupán évi kétszer tüzelnek, azon belül is összesen hat-hét napig van kedvük a párzáshoz.

Sűrűsödött a forgalom az autópályán. Jánoska remélte, ez az útja nem esik egybe a török vendégmunkások csapatos sereglésével haza vagy vissza Németországba. Rémllett, hogy augusztus elején rajzanak ki, s a végén be. Már szeptember van. Jánoskának egyszer három és fél órát kellett vesztegelnie Hegyeshalomnál, mert szinte minden török autót tüzetesen átvizsgáltak. Akkor még nem voltunk az EU-ban. De Törökország ma se tag, vagy igen? Reménykedjünk sima határátkelésben. Jánoska ásitozott. Elalszom, ha nem vigyázok.

Alexa és Gabó. Egybeforrva. Mit táncolnak ezek? Argentín tangót? Már megint? Nem lehetne magyar tangót, most az egyszer? Vagy nyugatnémetet? Hiába szólongatod őket, csak egymásra figyelnek, föloldódva a jajongó zenében. Gabó indul a bal lábával, Alexa is, Caminada. Gyors kis lépéssorozat, Corrida. Gabó elmozdítja Alexa szabad lábát, Barrida. Alexa nyolcasokat ír le jobbra-balra, Ocho. Gabó lépteti előre Alexát, de megállítja félúton, Volcada. Lassú rívásba kezd a gitár. Körbecsilingeli a zongora. A fekete zongora, fehér billentyűkkel, hirtelen csúszni kezd a táncosok felé. Segítség, elgázolja őket!

Jánoska leesni készülő fejét a saját visítására kapja föl. Arra ébredt. A volánnál. Görcsösen megmarkolta. Jézusom... innom kell egy kávét.

Úgyis ideje tankolni, és szendvicseket venni. Ha már olyan dacosan visszautasítottad, hogy Alexa készítsen neked az útra. Mért is? Minek adtad a bankot, hogy fő-

lősleges, hogy majd veszel a benzinkútnál? Na ja... nem akartad mutatni, mennyire rászorulnál a gondoskodására. A figyelmességére. A kedvességére. Éppen most, amikor bajok vannak. Mindegy. Nem mindegy! Áh... egye meg a fene... azokat a szendvicseket. Majd bekapsz valamit. Vagy inkább nem. A Bajza gimnáziumban arra, hogy bekapok valamit! – előírászerűen az a válasz érkezett: A faszt, derékba! Most, túl az ötvenen, Jánoska eltűnődött, hogyan lehet azt derékba bekapni.

A nőhöz a negyedik emeleten bizonyára jártak férfiak, miután a Rómeó kihurcolkodott, de Jánoska sose látott senkit. Hát, még nem találta meg az igazit. Persze, ki találta meg az igazit ezen a földön? Még a nagy Johann Wolfgang Goethének se sikerült. Ámbár ő aztán sok nőt boldogított, pontosabban boldogtalanított. Johann Wolfgang von Goethe maga se volt boldog. „Talán ha négy boldog hetem lehetett!” – állította hetvenöt éves korában. Schimpf und Schande! Jánoska előszeretettel alkalmazott német szavakat, ha Johann Wolfgang Goethéről volt szó. Szégyen-gyalázat! A csüggedt kijelentést a mester abban az időszakban tette, amikor hevesen udvarolt Ulrike Levetzownak, a tizenhetediket épp betöltő lánykának.

Dr Mester János a könyve címét még nem döntötte el. Az eredeti ötlet a *Goethe szerelmei* volt. Sajnos, már megjelent néhány ilyesmi című munka. Kezdetben füttyült rá, na bumm, majd lesz még egy. Goethével kapcsolatban sincs új a nap alatt, mindent megírtak, és mindennek az ellenkezőjét. Viszont könyvtárban és könyvesboltban öszszecserélhetik. Ha ugyan eljutunk odáig... De az ember nem kezdhet munkába ilyen borúlátón.

Goethe összes románca.

Ez jól hangzik, és pontosan fedi a témát. Lehetne cukrozni egy picit.

Goethe összes (románca).

Csőppnyi humor jót tehet. Vagy rosszat. Jót az olvasóknál. Rosszat a kollégáknál és a recenzenseknél. Majd meglátjuk. A cím ráér. Előbb készüljön el a teljes szöveg. Azzal nem sokat haladt. Néhány bekezdés. Miért is volna több, amikor még folyik az anyaggyűjtés? Szerencsés esetben jövőre, 2007-ben megjelenhet. Év végén. Noha már szeptember van. Akkor 2008 elején.

Johann Wolfgang von Goethe (1749–1832) ifjúi élete kezdetétől aggastyán koráig a szerelem minden kínját és gyönyörét átélte.

Így kezdődik majd dr Mester János új könyvének előszava, bármi legyen is a címe. Előszó tudományos munkához okvetlenül kell, annak ellenére, hogy pontosan arról szól, vázlatosan, amiről a többi fejezet részletesen. Jó, ha az olvasót tájékoztatja a szerző, mire számíton. És mire ne. Jánoska szerette volna, ha az ő könyve nem a bikkfanyelven írt szakmunkák egyike lenne, hanem élvezetes szöveg, emészthető azoknak is, akik nem jártasak se Goethében, sem a német irodalomban. Arra vágott, hogy ezúttal ő tegyen egy szívességet a költőfejedelemnek. Ha sikerülne néhányakat arra indítanom, hogy kézbe vegyék Goethe verseit, regényeit vagy akár a színelméletét, már nem éltem hiába. Na jó, lehet, hogy hiába éltem, de nem dolgoztam hiába ezen a könyvön.

Arab számokkal jelzett részekbe kerülnek majd az értekező, leíró és elemző szövegek. Római számokkal jelzettekbe pedig az egyes nők. Johann Wolfgang a sok-sok lányban és asszonyban, akiket szeretett, az Istentől való és örök nőt kereste. Eszményéhez legközelebb Stolberg gróf-

nő esetében jutott – sajátságos, hogy őt voltaképpen nem ismerte személyesen, szerelmük gyakorlatilag levelekben valósult meg. Charlotte Stein asszonyt, Weimar hercegség udvari istálló-mesterének feleségét nagyjából egy évtizeden át imádta, e kapcsolatot az rontotta el, amikor annak rendje és módja szerint beteljesült. Azaz égi jelenségből földivé lett. Charlotte Buff, Lili Schönemann és a többiek mintha fontosabbak lettek volna Goethe számára, míg a vágy titokzatos alanyainak számítottak, s nem szerelmes nőknek. Az egyetlen, aki a figyelmét tartósan élvezhette, s akinek jelenléte és megadása nem ártott a viszonyuknak, Christiane Vulpius volt. A felesége. Alacsony rendből származott, csinosnak mondták, de kissé bárdolatlanak. Gyerekekkel ajándékozta meg a költőt, aki még akkor is szívből szerette, amikor elhízott, s részeges némberré vált. Kivételes ember – kivételes nőügyek. Ez volna dr Mester János könyvének üzenete, ha ugyan használható még a szó a huszonegyedik században.

Ezzel szemben: átlagos ember – átlagos nőügyek?

Ha rólam van szó, nem mondhatnám, gondolta Jánoska.

Vagy mégis?

Alexa lejtett át a kép háttérében, a vörös tangóruhában, Gabó szorosán fogta, s míg Alexa cipőjének magas sarka kopogott, Gabó talpai surrogtak a parkettán. Sírt a hetvenegy gombos bandoneon, hüppögtek hozzá a vonósok.

A határőr bele se nézett az útlevelébe, csak intett, tovább! Megkönnyebbülten hajtott át. Az osztrák oldalon lassított, az ottani üvegezett bódénál még kevésbé érdeklődtek iránta, elő se jött a katona. Jánoska szíve óriásit dobbant, amint átért „Nyugatra”, mely fogalomnak 1990

óta a világon semmi értelme, de annyira beleivódott az idegrendszerébe, hogy már nem tud tőle szabadulni.

Szörnyű procedúra kellett ahhoz, hogy fiatalkorában útlevelet kapjon. Amikor német (nyugatnémet) ismerőseinek mesélt róla, rendre megakadt a „kapni” igénél – bekommen vagy kriegen –, mind a kettő abszurd. A nyugati ember nem kapja az útlevelet, állami és párti kegy eredményeképpen, hanem csak úgy van neki. Kiváltja. Beszerzi. Ó, de jó, hogy most már mi is... útlevél se kell, jöhet-mehet az ember az EU-ban a kártya-személyivel, amennyiben van neki. Jánoska első dolga volt, hogy ilyenre cserélje a régi kakiszínű könyvecskéjét, amint mód nyílt rá. Mégis, a személyi mellett az útlevelet is magával hozta, biztos, ami biztos. Egyáltalán, Jánoska mindennel rendelkezett, amire egy külföldi úton az embernek szüksége lehet. Zöld kártya. Betegbiztosítás. Hitelkártyák. Egy hónapos magyar és osztrák sztrádamatrica. Térképek. Autóklub-hitellevél. Orvoságos doboz. Törlőkendők. Szerszámok a kocsihoz, üvegnyitáshoz, szemüvegjavításhoz. Bicska, kiskanál, szalvéta, papír zsebkendő, folttisztító. Emezek zömét Budapesten is a táskájában cipelte, szükség esetére. Szükség ritkán van, biztonságérzet e fölszereltséggel viszont mindig. Jánoskának szűz az aszcendense, az ilyesmiben járatosak bizonyára értik.

Alexa az asztrológiában is otthon van. Nem csak a tangóban. Ő otthon van. Én meg nem, gondolta Jánoska savanyún.

A nap már hevítette a karosszériát. Dr Mester János negyvenéves koráig természetesnek tudta, hogy az ország elhagyásakor halálra szorongja magát. Kinyitattják-e minden egyes csomagját? Szétrakatják-e a cuccát azon a

piaci árusok asztalára emlékeztető, rácsstetejű faalkotmányon? Elkoboznak-e valamit? – ez inkább visszafelé vetődött föl, különösen, amikor tiltott könyveket rejtett a pótkerék mellé. Szétszedik-e a kocsját, eldugott holmik után kutatva? A korabeli szleng az efféle tüzetes átvizsgálást autószerveznek hívta. Jánoska boldogan nyugtázta, hogy az az időszak, amikor ettől félnie kellett, véglegesen és visszavonhatatlanul lezárult. Jertek, szabadmellű örömök!

Világéletében igyekezett minden szabályt betartani, még a szocializmusban is, pedig akkor becsület és dicsőség volt áthágni őket. Egyetlen kivétel: állandóan tartott a pénztárcájában nyugati valutát, némi nyugatnémet márkát. Vagy amerikai dollárt. Olykor svájci frankot. Pedig szigorúan tilos volt. Hiába. Nem akarta, hogy elveszítse a kontaktust a nyugati világgal. Ahová – szemben a magyarok zömével – nagyjából évente kiverekedhette magát, legalábbis nyolcvankettő óta. Hála Johann Wolfgang Goethe-nek. Vannak neki múlhatatlan érdemei.

Jánoska úgy gondolta, az első osztrák benzinkútnál megáll pisilni. Hagyományaihoz híven. Nem tudta eldönteni, hogy a határátlépés feszültségét kell-e kieresztenie, avagy a növegető prosztata kényszeríti a piszoárhoz. Mindegy. Hol az az OMV? Nyomta a gázt, emlékezete szerint már itt kéne lennie.

Mindegy, tankolni úgyse kell, azt megtette a magyar oldalon, kihúzódott a padkára. Szerencsétlenül választott helyszínt, vastag, embermagasságú betonkorlát zárta a sztráda szélét, nem húzódhatott az út menti fák takarásába. Akkor bizony ezúttal itten... Aki épp az én hímtagomra kíváncsi, annak legyen jó napja. Lehúzta a cipzárt,

hozzálátott. A Ford csomagtartójánál állt, hallgatta a forró kipufogócső egyenletes pattogását.

Durva fékcsikorgás. Két kocsi egymásba rohant a kanyarban, záporoztak az üvegszilánkok, robbantak a fémlemezok, s a ronccsá gyűrődött drága és elegáns autóköltemények nyílegyenesen Jánoska felé sodródtak. Megremegett a lába. Jézusom.

Nur nicht beszarren. Nem halhat meg a regény főalakja az első rész végén.

Ámbár ez egy fura főalak. Fura első rész. Fura regény. Egyik se komplett.

I.

Azért ébresztettek föl ilyen kora reggel, mer kell mennem a Németországba. Most rögtön. Azért is szedték szét az ágyamat. A papa szedte szét. Ledobta a matracot a padlóra. Ugrálni akartam rajta, nem engedte.

Ráírta a deszka aljára tintaceruzával, hogy MESTER J., KARIKÁS F. ÁLT. ISK. I. C. Csinált a papa kis címkéket kartonpapírból, fölspárgázta a rácsos részekre. Azokra is rá lett írva tintaceruzával, hogy MESTER J., KARIKÁS F. ÁLT. ISK. I. C. Mester J., ez vagyok én, és a Karikás az iskolám. Abból lettem kiválasztva, hogy menjek a Németországba. Hogy hízzak. Látszik minden csontom, a bőrből ki. Nekünk nincs elég enni. Flamó van, mer tavaly volt a forradalom, mondta a papa. Ellenforradalom, mondta a mama. Vitatkoztak. Akármi volt, legatyásodott az ország, odakinn egyél, amennyi beléd fér, mondták.

A mama sürgetett, gyerünk, Jancsika, gyorsan szedd össze magad, lekéssük a csatlakozást. Csatlakozást, ezt nem értettem. Én azt hittem, táborozni megyek. Taszigált a fürdőszobába, majd útközbe elmagyarázom, menjél már mosakodni.

A papa kötözte össze az ágy rácsos oldalait, a deszkát és a matracot, cipelte az előszobába a darabokat. Morgott,

ahogy szokott, hogy ki hallott már ilyet, vinni kell az ágyat, nincs a náciknak rácsos ágyuk, vagy mi a franc. A mama rákiabált, hogy ne nácizzon, ezt se értettem. Ne nácizzál a hétéves gyereked előtt, különben is, az a mi Németországunk, ahova megy. Én már a nyolcadikba vagyok, és mi az a nácizás, kérdeztem a vécéről. Mer közbe leültem pisilni. Szokta mondani a papa, hogy csak a lányok pisilnek ülve, micsináljak, én ülve szeretek. És fogni kétoldalt a jó hideg vécét. A mama halkabban mondta, de értettem. Befűtenek nekünk, ha kipofázza az iskolában, hogy nácizol, márpedig kipofázza, tudod jól, milyen.

Befűtenek. Ezt se értettem. Kijön valaki, az osztfő, vagy a púpos diri, és fűt a papa helyett a kályhába. Nem volna rossz, a papának úgyse szokott sikerülni. Vacak a tüker alagyújtós, és nyirkos a pince, amitől nedves a szén. Brikettel fűtünk. Tojásbrikettel, ha kapunk. Nem mindig kapunk. Vacak szenet hoznak, nem elég, hogy nedves, összetörik, mikor a papa a kannába lapátolja a pincébe. Aztán ha gyújtja, jön a füst ki, már nem látjuk egymást. A mama köhög, szidja a papát, a papa csak hallgat, azt ismétlgeti, nyissatok ablakot. Viszont az ablakon a hideg jön be, ami miatt pont kéne a befűtés. A Huszár Gabi papája úgy fűt be, hogy rögtön meleg lesz, picit se füstöl. Asszem a Huszáréknál nem vacak tüker alagyújtós van, és ők kaptak tojásbrikettet.

A mama egyre mérgeesebb lett, hogy én kipofázom. Kipofázza, kipofázza. Nem akartam többször hallani, s mondtam, hogy de én nem pofázom ki. Akkor csöndbe maradt.

Mire mentem ki, a papa ollóval vágta le a spárgáknak a végét, és megint morgott. Mért nem alszik a Jancsika

már rendes fekhelyen, rég itt volna az ideje. A mama még idegesebb lett, ne okvetetlenkedjél örökké, mi ajánlottuk föl, hogy küldjük az ágyat, mert a táborban csak tábori ágyak vannak. Milyen ágyak legyenek egy táborban, kérdezte a papa, már dühös volt. A mama is. Mindenesetre emeletesek, nem akarhatod, hogy a kicsi fiad lezuhanjon. Fektessék alulra, és nem fölajánlottuk, hanem te ajánlottad föl. Jó, hát én ajánlottam föl, hagyjál, vitára nincs idő, hívjad gyorsan a taxit, addig adok Jánoskának reggelit. Itt az ideje, nyögte a papa. A hóna alá vette az ágy elemeit, vitte a lépcsőfordulóba ki.

Én nem is akartam ezt a nagy utazást. Micsináljak, engem sose kérdeznek, hogy mit akarok. Ezért rossz gyerekeknek lenni, és sietni kell, hogy nőjék fel. A mama napokig magyarázta, hogy milyen jó lesz. Iskolánként csak húsz gyerek mehet. Osztályonként csak kettő. Jó, de akkor mitőlünk mért én megyek egyedül. Mert a Huszár Gabi tüszős mandulagyulladását kapott, azért, annál nagyobb kitüntetés, hogy egyedül te, becsüljed meg magadat, az egész osztályt képviseled, az egész iskolát, rólad fogják megítélni a Karikást, és persze mindenekelőtt a szüleidet, nehogy aztán szégyent hozzál a fejemre.

Nem tudom mér, valahogy mindig úgy alakul, hogy szégyent hozok a mama fejére. A papára is, de őt nem érdeklí nagyon. Nem érdeklém nagyon. Asszem a mama se érdeklí nagyon. Csak a keresztretjvények.

A dolgok balul ütnek ki. Már azok a dolgok, amik velem kapcsolatosak. Bezzeg a Láng Pityu. Bezzeg a Huszár Gabi. Bezzeg a Kőrösi Pisti. Őket mondja a mama mindig, amikor pácba kerülök. És az sokszor van. Micsináljak.

Bezzeg a Láng Pityu, a Huszár Gabi, a Kőrösi Pisti meg nem kerül pacba. Hát így nehéz.

Mér nem tudok én jó lenni, az a kérdés. De pedig jó akarok lenni.

Beírtam ezt a pepita füzetembe, amit a papától kaptam. Sormintáztam karikákat alája. Nem lettek jók. Az egyik tojás, a másik lapos, a harmadik kocka. Áthúztam az egészet, csináltam inkább egy másikat, pont, vonal, pont, vonal.

A taxiba sehogy se fért be a rácsos ágy. A papa mér-gelődött, én nagykocsit kértem. A sofőr indulni akart, sajnálom, ez személyautó, nem vállalom teherfuvarozást. A mama páros lábbal ugrált a betonon, értse meg, jóember, a fiamnak el kell csípnie a vonatot, különben ithagyják, és nem mehet Németországba. Addig-addig kiabált, míg a papa a túlsó ajtón az ágyam darabjait a két ülés közé tolta. Elégedetten biccentett, na ugye, hogy befér. Jó, jó, de maguk hova ülnek akkor, kérdezte a sofőr. Mögé, mondta a papa, odapasszírozta magát hátra, törökülésbe. Jancsika, másszál ide mellém. A mama a sofőr mellé ült, na, csakhogy, most aztán mire vár, tapsra.

A pályaudvaron a mama rohant a hármás vágányhoz, a kezemnél fogva rángatott. Kapkodtam a lábaimat, hogy ne kelljen röpülni. Ott állt a kalauz a sildes sapkába, az oldaltáskával, amelyet én is kaptam a születésnapomra, lyukasztóval. Várjanak, sikította a mama. A kalauz mosolygott, nyugalom, asszonyom, még három perc indulásig. Jó, de jön az ágy is. Milyen ágy. Rácsos. A kalauz megint mosolygott, hát, azt már csak nem hagyjuk itt.

Hogyha kalauz lennék, én is mindig mosolyognék.

Szégyelltem magamat, amikor az lett, hogy egyedül énnekem kell vinni az otthoni ágyamat ki. Úgy látszik, a többiek mind nagyfiúk. Akkor láttam ám. Jaj, mama, itt majdnem csupa lányok vannak.

A mama nem válaszolt, csavargatta a fejét, nem értem, apád hol marad. A papa hamarosan befutott, izzadtan, de elégedetten. Minden rendben, beraktuk a postavagonba, a többi már a nácik dolga. Kérlek, mondta a mama, úgy nézett rá, mintha rögtön lekeverne a papának egy zúgóst. Rám is így néz, amikor rögtön lekever egyet.

Fölkapaszkodtunk a vonatkocsi vaslépcsőjén. Odabent sok-sok gyerek, de főleg sok-sok lány. A mama úgy beszélt, mintha ezt észre se venné, szerbusztok, pajtások, hozok nektek egy kis pajtást, fogadjátok szeretettel. Kereste a megfelelő helyet. Nekem. A Balatonra utazásokból már tudtam, hogy a mama szerint ablaknál ülni a legjobb. Pedig én belül szeretek, a folyosónál, hogy ne kelljen átmenni senkin, ha föl akarok állni. Mer énnekem zabszem van a seggembe, ahogy a papa mondja mindig. Kell nekem állni folyton föl, és ha az ablak mellett vagyok, akkor kimentembe biztos rátaposok valamelyik felnőttnek a lábára. Legtöbbször főleg a nagypapának a lábára, pedig ha ő jött hozzánk, a mama félórával előbb hajtogatni kezdte, hogy Jancsika, mindenre kérlek, ami szent neked, vigyázzál, ne lépj a nagyapád lábára, mert fájós neki, azért hord gyógycipőt, szóval, légy szíves. Megígértem. De a nagy vigyázásba mindig valahogyan rátapostam, és a nagypapa sziszegett, a mama kiabált, amér olyan kétballásbas vagyok. Kétbálkezes is. Még a nagypapa csitította, hagyjad, nem számít, kibírom.

A nagypapa tavaly meghalt, azóta csak a nagymama lábára lehet lépni, ő nem hord gyógycipőt. Nem is szoktam rálépni mindig. Ez meg azért van, mer félek közel menni hozzája, a szakállá miatt.

Senki nagymamájának nincs szakállá, csak pont az enyimének.

Amikor a mama elolvasta ezt a beírást a pepita füzetbe, lekevert egy zúgóst. Nagyon kiabált. Mit képzelsz te magadról, azt hiszed, neked mindent lehet. Nem hiszem. Azonnal radírozd ki. Nem várta meg, míg engedelmeskedek, ő ugrott neki a kerek gépradírral. Amelyiknek olyan a színe, mint a téglának. És nagyon kemény. Beszakította vele a papírt.

Azér csodálkoztam a sok lányon. Mondták, hogy a Szív utcaiból jöttek. Én az Alsóerdősoriba jártam, a fiúba. Az óvodába voltak lányok, de az más. Akkor még kisgyerekek voltam, most meg már elmúltam hét. A nyolcadikba vagyok, így kell mondani. Ezek közt már vannak nagylányok. Az, hogy nő a cicije, azt jelenti, nagylány. Minden lánynak kuncija van, de cicije csak a nagylánynak.

Cici. Duda. Dida. Csöcs. Mell.

Ojvé. Ha a mama ezt elolvassa, lesz nemulass. Satír, satír.

Amikor kicsi voltam, nem tudtam, mér van a cici. A mamát kérdeztem, mondta, hogy abból szopik a kis csecsemő, az minden evése. De csak a nő cicijéből. Pedig nekünk fiúknak is van ott bimbó. Barna. Az Ágacé és a Percé rózsaszínű. Az Ágacnak kezd dudorodni, és már nem mutatja. A Percé se mutatja, pedig neki még nem annyira. Mikor a Balatonon nyaraltunk, nem tavaly, hanem előbb, akkor

fürdőgatyába voltak, mint én. Sülve-főve. Építettünk homokvárt. Fogtunk gyíkot. Vívunk harcot. Vagy én lettem indián és ők kovboj, vagy ők lettek indián és én kovboj. De tavaly már nem akartak lenni se kovboj, se indián. Nem értettem, mi történt. Kaptak a mamájuktól pici melltartót, és nem akartak velem többé. Papásmamást se. Horgászosat se. Nem jó egyedül. Pedig akkor lehettem minden, kovboj és indián.

Én azért mindig kovboj akartam. A kolt miatt. Sokáig kellett főzni a mamát meg a papát, hogy kapjak olyan koltot, mint a Láng Pityu és a Huszár Gabi. Mondták, hogy csak egy boltba lehet venni a koltot, a hozzá való patron-tekercekkkel és pisztolytáskával. Elvittek, megmutatták. A mama hallani se akart róla, fegyvert nem kapsz, mi pacilisták vagyunk. Könnyörgtem. Karácsonyra kértem. Úgy volt, hogy kapom, csak aztán rossz voltam, és a papa mondta, hogy akkor mégse. A végén csak odaadták. Amikor nyár lett, az Ágac és a Perc nem engedte, hogy patronnal lőjek, csak úgy üresen csattogtattam, nem az igazi.

Amikor kicsi voltam, azt hittem, a lányoknak is kucijuk van. Nem engedték az oviban nézni, amikor a lányok pisilnek, hogy ne lássuk a kucijukat. A Görög Ági mondta, hogy kunci. De pedig puncsi. Nekem jobban tetszik a kunci. Kuci, kunci.

Hoztam magammal a pepita füzetet a Németországba. A Németországba benne van a Kűlpunkt, ami egy kis félsziget, és ott leszünk, hogy jól hízzunk meg. Tanított németre a Tánte, aki pedig osztrák, és az osztrákok is németet beszélnek. De pedig én nem tanultam a szavakat meg, csak a mamáék azt hiszik, hogy fogok tudni beszélni németül a Németországba, ha már járattak a Tántéhoz.

A sarkon túl lakik. De csak azt tudom, hogy ih heisze Johann Meister, vóne in Budapest.

A mama addig mondogatta, hogy adjanak helyet a kispajtásnak, míg összébb húzódtak az egyik padon. Oda leültem. A mama kezdte a szokásos izéket. Nagyon vigyázak, járdáról az útestre figyelmetlenül sose lépjek, mosatlan gyümölcsöt ne egyek, ha valami bajom van, szóljak a csapatvezető tanárnő elvtársnőnek, akit Irén néninek hívnak, Szedlacsek Irén elvtársnőnek, ezt jól jegyezzen meg. Szerettem volna, ha abbahagyná, mer nézték. A mama mindig hangosabban beszél, mint a többiek. A papa nem jött föl, odalenn állt, kopogtatta az üveget, kacsintgatott, ha ránéztem. Azt is szerettem volna, ha a papa nem kacsintgat.

Indult a vonat, a papa futott az ablak mellett, amíg bírt. Akkor tudtam, most kell vigyázni, ne sírjak, vagy végighallgathatom, hogy síró picsogó, óvodába nem való. Az oviba az egész kiscsoportba ez volt, mer sírtam, amikor a mama otthagytott.

Néztem a néhány pár nagylányt, akinek már nemcsak az, hogy nőtt a cicijük, hanem hogy rezgett a vonatba. A nagylányok néztek vissza, haragudással, akkor inkább fordultam el. Szorítottam a pepita füzetem, ültem a helyembe. Majd csak valahogy. Jött az Irén néni elvtársnő, kérdezte, ki éhes, jelentkeztem, adott zsírkenyért celofánba. Pici volt a zsírkenyér, de nem adott többet. Kérdeztem, messze van még a Németország, nagyon nevetett, hogy épp csak elindultunk, mi is a neved, kisfiú, ja, te vagy a Jancsika. Nem, hanem a Mester János, mondtam, mer a Jancsikát nem szeretem. Hiába kérem a mamát, hogy ne Jancsikázzon, vonja a vállát, jó, majd nem foglak, édes Jancsikám.

Sokáig nem írtam a pepita füzetembe a Németországba, vagyis a Kűlpunktba, mer annyi minden volt.

Kár, hogy mindig kérdezgettem, messze van még a Németország, mer a Szedlacsek Irén csapatvezető elvtárs nénit idegesítettem vele. Rám szólt, hogy nem elvtársnő, hanem csapatvezetőnő pajtás. Hát jó. A kis pajtásaim aztán úgy hívtak, Messzevanmég. Ez se jobb, mint a Jancsi-ka. Mindjárt az első nap bepisiltem. Éjszaka. Próbáltam mozdulatlanul feküdni, hogy ne vegyék észre, talán reggelre megszárad.

Arra azért nem számítottam, hogy be is kakiltam, mer pisilni szoktam be, de bekakilás nem volt, mióta nagyfiú lettem. A német csapatvezető pajtásnő ráncigálta a karomat, az Ilze elvtársnő néni, hogy keljek föl csöndbe, és menjek vele. Nem értettem, mit beszél, de mégis értettem. Vitt a csapatvezetői irodába, le kellett vetkőzni, és ülni egy nagy lavór forró vízbe. A kukimra is ráragadt. Addigra jött az Irén néni csapatvezető pajtásnő, mer reggeledett. Piros nyakkendőjük volt, mint a még nagyobb fiúknak, akik már úttörők. Beszélgettek, és tudtam, pont rólam. Kicsit sírtam. Mostam az arcom, hogy ne vegyék észre. Az Irén elvtársnő néni pajtás rám szólt, hogy az a víz piszkos, adott egy törülközőt. Az is elég piszkos volt, és olyan szagú, mint a vaj, amit itt ettünk, ha vajkenyért adtak. Mondták, hogy nem vaj, hanem margarin, a legkiválóbb német margarin. Hát, olyan, mint a vaj. Csak bűdösebb. Én a zsírkenyért jobban szeretem, zsírkenyért szokott adni a mama uzsonnára, viszem az isibe.

Hú de szégyelltem magamat, hogy pont én kakiltam be. Ott a lavórba még nem gondoltam, hogy az egész tá-

bor megtudja, hogy a Messzevanmég kakilt be. És aztán Kakásnak is hívtak. Inkább a Messzevanmég.

Nem ám csak magyar gyerekek voltak a lágerba, amit pihenő falunak kellett nevezni, az Irén csapatvezető megmondta. Hanem lengyelek és cseszlovákok. Azok nem barátkoztak velünk. Járt a faluból be egy csapat német gyerek is. Azok szóba se álltak velünk. A kevés magyar fiú összetartott, de pont nem velem, hanem egymással. Nem ismertek. Én se ismertem őket. Nem játszottak velem. A nagylányokra maradtam. Nem örültek. De nem küldtek el, mer amikor elküldtek, az Ilze néni vagy az Irén néni megszidta őket.

Mikor pár szót már értettem, próbáltam beszélni egy német lánnyal. Vele akartam lenni. Mer kék volt a szeme, ha benn voltunk, és zöld, ha kinn, mikor sütött a nap rá. Akartam ezt mondani neki, blau, grűn, de asszem nem értette. Mutogattam magamra, János. Mondta, hogy ő meg Jolánka. Tetszett a neve is. És hogy ő nem tudta, mi az a Kakás. És úgy hívott, hogy János. De mikor hallotta a többiektől, hogy Jánoska, akkor meg Jánoskázott. Még az is jó volt. Furcsán mondta. Janossska.

Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka

Szívecskéket rajzoltam alája végig.

A legnagyobb fiúk szerelmesek voltak a legnagyobb lányokba. Főleg pont az egyikbe, a Veroskába, aki a cseszlovák csoportba tartozott. Vagyis kontingensbe, így mondta az Irén csapatvezető. Aki már kimutatta a foga fehérjét, körmöst adott pálcával rosszalkodás esetén. Kaptam egy-két párszor. Írtak a legnagyobb fiúk szerelmes-

levélt, láttam, hogy szívecskéket kell rajzolni alája végig. Akartam írni én is szerelmeslevélt. Téptem hozzá a lapot a pepita füzetből, de csak azt bírtam írni, hogy Jolánka, bitte, blau, grűn, ih líbe dih, zer gút, dánke. Meg a szívecskék. Ezt nem mertem átküldeni. Úgy szokták átküldeni a szerelmeslevélt, hogy a lapos elemlámpába teszik, és kérnek egy másik lányt, hogy vigye oda annak, akinek. Nem mertem. Pici darabokra téptem a szerelmeslevélt. Úgyis csak megharagszik a Jolánka.

Annyit gondoltam a Jolánkára, hogy mindig. Amikor fürdött a tengerbe, én is mentem utána be, pedig hideg volt nagyon. Csípett. A német gyerekek meg se érzik. Láttam, hogy a Jolánka nem is olyan kislány, picit kinőtt a melle a csíkos fürdőruha alatt. Keresztbe volt csíkos neki. A mama nem szereti a keresztbe csíkosat, mer kövérít. A Jolánkának nem árt a kövérítés. Sovány. Az fix, hogy én nem tetszek a Jolánkának, mer én nem sovány vagyok, hanem csontkollekción. A mama mondja. Amikor szappanozom a hasamat, a hátam habzik, mondja a papa. Ez vicc, nevet rajta. Néha meg mondja rám, hogy Cingárszky, ypszilonnal. Ez is vicc.

Leselkedtek a fiúk a lányzuhanyozóba, fűrtak lyukakat a falba be. De sose engedtek oda. Mindegy, a Jolánka úgyse zuhanyoz, mer bejáró a német kontingensbe. Lett neki egy magyar barátnője, az Ilcsi. Sötét, göndör hajú lány az Ilcsi, a szemét félig csukva tartja. Aszitem, álmos, de nem. Folyton beszél. Jár a szád, mint a kacsasegge, mondta az Irén pajtásnő, de az Ilcsi nem törődött vele, nyaralunk, vagy nem. Tud az Ilcsi németül, mer a nagymamája német neki. Órákig pusbognak a Jolánkával.

Buta vagy, Jánoska, mondta az Ilcsi, nem Jolánka, Jolanda, német név, érted. Nem voltam biztos, hogy igaz, szokott az Ilcsi ugratni mindenkit. Bedumálta a szobatársainak, hogy a tenger most apályba van, de este jön a dagály, befolyik a víz a szobába, és föl kell rakni a cipőket az ágyra. Kaptak apait-anyait az Ilzétől meg az Iréntől. Mióta az Ilcsit megismertem, nem félek annyira tőlük, mer az Ilcsi mondta, hogy úgyse csinálhatnak semmit, letelik a kéthét, hazamegyünk, fertig. Csak duma, hogy hazaküldenek, úgyis a kéthét végén jön értünk a busz. Különben meg mi van, ha hazaküldenek, nem olyan jó itt, hogy izgassad magad. Hát tényleg.

Én mégis Jolánkának hívtam, kifigyeltem, hogy ha azt mondom, Jolánka, akkor odanéz, tehát viccelt megint az Ilcsi. Tudtunk beszélgetni már kicsit akkor is, ha az Ilcsi nem segített. Okosabb lett volna rendesen tanulni a németet a Tántéval.

Délelőttre csináltak mindig programot. Mentünk hármas oszlopba a faluba. Mutatták az iskolát, milyen szépek az osztálytermek. Sajnos hogy nincs tanítás ilyenkor, nyaralnak a német gyerekek is. Lehet, hogy éppen Magyarországon nyaralnak, mondta az Irén csapatvezető, pont a Balatonnál. Vicces, hogy a magyar gyerekek idejöttek, és addig a német gyerekek odamentek. Cserebere. Fogadom. Többé vissza nem adom. De nem minden magyar gyerek van itt, és lehet, hogy nem minden német gyerek van ott.

Délután a szabad foglalkozás, a nagyfiúk fociztak, engem persze sose vettek be. Lehetett fürödni, de csak a kisvízbe, mindennap elmondta az Ilze pajtásnő, nagyon vigyázni kell, áhtung, áhtung, ravaszak itt a hullámok,

semmiképp se szabad annyira bemenni, hogy odáig, ahol úgy barázdálódik, ott erős a tengernek a sodrója. Ki akar annyira bemenni, amikor ilyen hideg. Csak talán a németek. Jolanda nem akart bemenni, a kisvízbe szeretett tapicskolni. Rövid ruhába fürdött, mer rögtön az elején nagyon leégett. Két kézzel magasra emelte, látszott a köldöke. Nem olyan köldöke volt, mint az enyimé. Énnekem csak egy lyuk. Őneki viszont tele van. Mintha ki akarna bújni onnan valami. Dudorodik, mint a cici. Pici cicid van itt, mutattam az ujjammal. Az Ilcsi nem akarta lefordítani, fújozott. Szerettem volna hozzáérni, nem mertem.

A mama telefonált, hívott az irodába. Nagyon reccsegett. Kérdezte, hogy érzem magamat. Hát jól. Tudok már németül, azt kérdezte, és kezdett beszélni németül. Csöndbe voltam. Pedig értettem. De nem tudtam, mit akar, hogy én mit mondjak. Mondtam, afiderzén, hogy örüljön, és letettem a kagylót az asztalra. Mer itt föl a falra csinálták a telefont, és nem értem el. Mentem kifele, a mama hallózott, gyorsan becsuktam az ajtót.

Értek sokat németül, mondani viszont nem bírok sokat. De pedig szeretnék. Jolánkának szeretnék sokat mondani, az Ilcsi nélkül. Mer az Ilcsi kinevet. Két szerelmespár, mindig együttjár. Evvel csúfol. Jolánka asszem nem érti. Bár lehet, hogy lefordította neki.

Most már két zabszem van a fenekembe. Három. Nem találom a helyemet, akarok mindig lenni a Jolánkával. És amikor vele vagyok, nem lesz jobb. Izzadok folyton, törölöm titokba, pedig nincs annyira meleg, elborult az idő. Esz régnet, satöbbi.

Játszottunk a gártenhauzba, ami egy nagy faház. Ilcsi gunyhónak mondja. Aszitem kunyhó, benne van az öreg

néne őzikéjébe. Az Ilcsi kinevetett, gunyhó, és kész. Hát jó. Abba tartják a kerti szerszámokat. Van nagy gépük, amivel vágják a füvet, olyan hangos, mint mikor dörög az ég, nem megyek közel, félek tőle. Ha dörög az ég, attól is félek. Mikor kicsi voltam, úgy mondtam, lopog az ég, még nem tudtam az erret, a papa és a mama utánozott. Néha most is. És most se tudom rendesen az erret, de már jobban.

Benn voltunk a gunyhóba hárman, az Ilcsi félrehúzta a Jolánkát. Engem arrább lökött, női dolgok, mondta. Jó van. Játszottam a géppel, fölültem rá, mozdonyt vezettem, mint a kovboj a filmbe, amit itt láttunk az ebédlőbe.

Mik lehetnek a női dolgok. Szeretném én tudni. Majd odahaza megkérdzem a mamát.

Azt is szeretném tudni, mér foglalja le a Jolánkát. Nem szép tőle. Én akartam a Jolánkával lenni előbb.

Pusmogták a női dolgokat. Aztán intett nekem az Ilcsi. De mint a kutyának szoktak. Mentem azér. Hogy arról beszélgettek, mutassam meg. Micsodát. Hát igen, pont a micsodádat. Hogyhogy. Mer látni akarjuk, és akkor mi is megmutatjuk. Dráj minúten, mondta a Jolánka, ezt értettem. Hogy három percig mutassam. Majd megfulladtam izgalmamba. Kérdeztem, ők ketten együtt dráj minúten, vagy egyenként. Benne volt a remegés a hangomba. Vitakoztak németül, értettem. A Jolánka, hogy lehet fejenként. Az Ilcsi, hogy akkor én duplán járok jól. Mondtam, hogy egyszerre nem bírom nézni úgyse, és legyen szerintem inkább kettő-kettő. Az Ilcsi, hogy arról szó se lehet, mer az már négy és nem három. Akkor úgy lett, hogy másfél-másfél.

Viszont hogy én kezdjem. Mér. Mer én vagyok a fiú. Na és, ha, az mér számít. Az Ilcsi rángatni kezdte a ha-

lásznacimat lefele, hogy azért számít, mer a nőekkel udvariasnak kell lenni, és mer különben meg ők ketten vannak. Túlerő.

Azt hittem, elsüllyedek a szégyenbe, de toltam azért le a nacimat, aztán a fürdőgatyát, mer abba voltam végig, sose lehet tudni, mikor megyünk a vízbe. A Jolánka meg az Ilcsi odaguggolt elé, láttam a fehér válaszféket a fejük tetején, egyforma volt, pedig a Jolánka szőke, az Ilcsi meg barna. Majdnem fekete. Nézték a kukim. Becsuktam a szemem, hátha úgy könnyebb, de nem. Megfogták. Pedig elfelejtettem zuhanyozni, orromba éreztem a szagát, mint a sokat használt radírgumi, amikor már meleg. Féltem, a Jolánka nem szereti, és haragszik. Akartam elfutni, de fogták. A Jolánka mondta, hogy noh ájne minúte. Nem tudtam, az Ilcsi vagy a Jolánka a fogó, és mire odalestem, már elengedtek. Gyorsan felöltöztem. A Jolánka meg az Ilcsi nem mozdult, gondoltam, hogy így lesz. Becsaptak, ők nem mutatják, de pedig az enyimét látták.

Ájn, zvjáj dráj, mondta a Jolánka, és letolta a bugyiját. A ruhát úgy emelte, ahogy a vízbe szokta. Oda is fordult, hogy jól nézhessem. Erre az Ilcsi is letolta, de az övé nem izgatott annyira. A Jolánkának pici arany pihék voltak rajta. Szerettem volna odanyúlani. Nem tudtam, hogy kell kérdezni németül. Csak néztem. Megint nem kaptam levegőt. Az Ilcsi unta meg hamarább, most már biztos letelt, húzta a bugyiját vissza. A Jolánka várt kicsit, és csak aztán húzta vissza. Ez is jó volt. Akartam neki mondani, de kiszaladtak a gunyhóból. Ott maradtam. Sírtam. Nem tudtam, mér. Sírtam sokáig.

Én azt gondoltam, a kunci egy olyan cső. De pedig vágás. Hosszába. A Jolánkának vastagabb volt, mint az Ilcsi-

nek. Szóval, ez nem egyforma. Igaz, hogy a fiúk kukija se teljesen. Van, akinek nincs fitymája se, mer levágták. Fitymaszűkület, és akkor az orvos levágja. Meg még a zsidók, akiknek vallási okból. Hálisten, mi nem vagyunk zsidók. Azér ezt még meg kell kérdezni. Mondták már nekem, hogy hülye zsidó, meg is sértődtem. Aki mondja másnak, az mondja magának.

Nehéz volt, hogy ne a Jolánka kuncijára gondoljak. Láttam mindig. Lehet, hogy ő is látja mindig a kukim. Jó lenne tudni. Éreztem folyton, ahogy az ujjai. Ott. Próbáltam éjjel az ujjaimmal matatni. Bizsergett, mocorogott. Megijedtem, abbahagytam. De nem tudtam aludni. Eszembe jutott az Alabátya, aki nőgyógyász volt a Nagy Váradba. Mi szoktunk menni látogatóba a Nagy Váradba, ami Erdélybe van. Már nem szabad így hívni, hogy Nagy Várad, hanem csak hogy Oradea Máre. A románok miatt. Az Alabátya se nőgyógyászolhat odahaza a rendelőjébe, hanem csak a poliklinikába, ahol mindenki fehér köpenybe van. Egyszer kérdezte az Alabátya, mondjad, Jancsika, föláll már a jancsika?. Ezt nem értettem. Akkor azt kérdezte, volt már mag ömlésem, vagy még nem. Ezt se értettem, milyen mag, hova ömlik. Ráztam a fejem. Majd lesz, mondta az Alabátya, és nevetett. Biztos vicc, gondoltam.

Meg voltam ijedve. Ez az a fölállás talán. Nem akartam, hogy az Ilze vagy más észrevegye. Majd az Alabátyától kérdezem, ha jönnek megint. Mostanába inkább mi szokunk menni. Biztos már félnek, hogy nem tudnak hazautazni, mint tavaly ősszel. A tavalyt elipszilonnal kell. Tavaly volt az 1956. Idén van az 1957. Négy napra jöttek az Alabátyáék, az Alabátya meg a felesége. De pont az volt, hogy a forradalom tört ki, amiről utána azt kellett

mondani, hogy ellenforradalom. A Sztalinnak a szobrát döntötték le. És lóttak nagyon hangosan, mentünk a pincébe, amit akkor úgy hívtak, óvóhely. És emiatt vagyok én itt a Kúlpunktba hízásra küldve. Jó német kosztra, amibe sok a vaj. Margarin.

Alabátyáékon sokat tudtam nevetni. Nálunk rekedtek a forradalom miatt, nem járt a vonat, a négy naptól négy hónap lett. Én örültem, a mama nem annyira. Nekünk sincs mit enni, és akkor még a Sárικάék is. Nehogy már ezen múljon, mondta a papa. Alabátya úgy hívta a feleségét, hogy Sárkányom. Sáríka olyan, mint a kétajtós konyhaszekrényünk, ezt a papa mondta, mikor nem hallotta. A mama nevetett. Mer tényleg, még a porcelángombok is ott voltak neki a pongyoláján. Pá, magának, puszi másnak, mondta neki az Alabátya. Ez is vicc volt.

A Jolánka három napig nem jött be, gripét kapott, mondta az Ilze pajtásnő. Az valami betegség, a gripe. Vártam pedig nagyon. Sírtam a gártenhauzba. Reméltem, senki nem veszi észre, de persze az Ilcsi, az rögtön. Tudtam, csúfolni fog, és tényleg. Vele voltam reggeltől estig, hogy beszélhessek a Jolánkáról.

Utolsó nap bejött. Örültem. Már lemondtam róla. Hozott nekem ajándékot. Becsomagolta aranypapírba, átkötötte vékony piros szalaggal. Egy picit gártenhauz volt. Hasonlított arra, amibe mindig játszottunk. Az egyik oldalon igazi ablak, nyitható. A másikba tájat csináltak vésséssel, domboldalba állt a gunyhó, előtte egy ember, furcsa kalapba. A harmadik oldalra verset csináltak, vésséssel. Az Ilcsi próbálta lefordítani, de sok szót ő se tudott. Hogy mindenütt, itt egyvalamit nem ért, csönd van, és érzed a

lehelést, alig, a madárcáák dalolnak az erdőbe, várják, te is nyugodt leszel.

Igen, de mit jelent ez. Az Ilcsi a vállát rángatta, hogy őneki halvány segédlila fogalma sincs, ez egy vers, írta Gőte. Az Irén pajtásnő mondta mindig, hogy halvány lila segédfogalma sincs, az Ilcsi eltanulta. Ki az a Gőte. Beírtam a verset a pepita füzetbe.

ÜBER ALLEN GIPFELN
IST RUH'
IN ALLEN WIPFELN
SPÜREST DU
KAUM EINEN HAUCH;
DIE VÖGELEIN SCHWEIGEN IM WALDE
WARTE NUR, BALDE
RUHEST DU AUCH.
(GOETHE)

Megkértem a Jolánkát, olvassa föl nekem a gunyhó oldaláról. Úgy olvasta, gyönyörűen, mintha énekelne. És akkor beszéltünk utoljára, már sípolták a gyülekezőt a bejáróknak. Mielőtt elszaladt, megölelt. Kaptam puszit a számra. Nedveset. Égett a helye. Szomorú lettem, hogy elment. Vigasztalódtam, hogy a búcsúesten még látom, de nem jött. Mondta az Ilcsi, hogy nem engedték. Más lányoktól hallotta. Sírdogáltam. Kimentem a vécébe, hogy megmossam az arcom. Láttam, milyen csúnya vagyok. A fejem olyan hosszú és vékony, hogy csak na. És cingár vagyok, tényleg. És folyton borzas, hátul föláll mindig a búb. Hiába simítom le, nyálazom a fésűt, a búb nem törő-

dik avval. És szemüvegem van, de nem olyan rendes, hanem gyerekszemüveg, az egyik lencse be van fehérítve. Jó, hogy azt Jolánka sose látta, mer itt nem hordtam. Hiába mondta a mama, hogy mindig kell. Igaz, hogy amit meg akartam nézni, ahhoz nagyon közel kellett menni. Legközelebb a Jolánkához mentem, de néha mellbe lökött. Az is jólesett. Sírtam megint, míg fiúk jöttek be, akkor gyorsan kifutottam.

Lett a nagy tábortűz, énekelés, szavalás, és ami a legjobban fájt nekem, hogy azt a verset, az én versemet, amit a Jolánkától kaptam, azt is elmondta egy német kislány. De ő nem szépen. Rúeszt dú auh. Akartam a Jolánka címét, és oda voltam, mer nem jött a búcsúestre. Kértem az Ilcsit, beszéljen azokkal a más lányokkal, hátha megmondják, de elfelejtette. Vagy tényleg nem tudták. Írtam egy képeslapot a Jolánkának, amin a Kühlpunkt láger fotója volt, felülről, bekarikáztam a Garten Haus-ot. Átjavitotta nekem az Ilcsi. Írtam, hogy blau, hogy grün, hogy ich liebe dich, és a budapesti címünket, és hogy ich warte die Antwort. Az Ilcsi se volt biztos, hogy az Antwort die, és nem der vagy das, de Jolánka így is megérti. Kértem a más lányokat, hogy adják át neki, mondták, hogy natürlich, de csak ősszel lehet, mer addig Ferien. Szünidő. A francba.

A mama és a papa várt a pályaudvaron. Amikor kiderült, hogy csak én jöttem vissza, a rácsos ágy nem, nagyon haragudtak. Tőlem kérdezték, hol az ágy, pedig nekem halvány lila segédfogalmam se volt. A papa veszekedett, ordibált, az én dolgom lett volna szólni, hogy szedjék szét és adják föl a vonatba, a tehervagonba. A mama azért is haragudott, mer nem híztam meg, avégett küldtek ki,

hogy magamra szedjek valamit. Ígérték a németek, hogy jól etetik a magyar gyerekeket. Jól etettek, mondtam, de senki nem figyelt rám. Mikor tartották be a nácik, amit ígértek, mondta a papa. A mama pisszegett.

Soha nem válaszolt nekem a Jolánka. Beírtam a nevét a pepita füzetbe százszor. Le is rajzoltam őt a Garten Haus-ba. Kérdezgetett a mama, mér vagyok szomorú, de a Jolánkát nem mondtam el. Senkinek nem mondtam el. Mer van egy nagy tervem.

Ha nagy leszek, megtanulok németül. Ha már tudok, elmegyek a Németországba, addig-addig keresek, míg megtalálom a Jolánkát, és elveszem feleségül, az fix. Gott zei lóß und dánk.